

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izbaja vsak četrtlet in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoši sam ponj, plača na leto samo 3 K. Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vprejemna naročnina, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine preste.

Občni zbor Slovenske kmečke zveze

se vrši

na velikonočni torek, dne 29. marca 1910
v Mariboru.

Dnevni red:

1. Naša politika, govori dr. Ivan Šusteršič, voditelj Vseslovenske Ljudske Stranke.
 2. Davek na vino, govori Ivan Roškar, načelnik Slovenske kmečke zveze.
 3. Poročilo o delovanju S. K. Z., govori dr. Anton Korošec.
 4. Volitev načelnikstva.
- Začetek ob 1/11. uri predpoldan.

+ Dr. Karl Lueger.

Veliki voditelj nemških katoličanov v Avstriji, prvobornik krščansko-socialne organizacije v naši državi, podjetni večletni župan prestolnega mesta Dunaja, dr. Karol Lueger, je mrtev. Izdahnul je svojo dušo zadnji četrtlet, dne 10. marca zjutraj ob 8. uri 5 minut.

Cel Dunaj je zajokal, ko je izvedel za smrt svojega največjega župana. Ogromna množica pred mestno hišo je začela na glas ihteti, sivi možje, mladeniči, žene in dekleta — vse je plakalo. Bili so pretresljivi prizori.

Smrt je stoprav pokazala, kako priljubljen je bil dr. Lueger pri ogromnih množicah ljudstva. In ta priljubljenost ni bila samo v krogu ožjih znancev ali pa v vrstah enega stanu, ampak vsi sloji ljudstva, ubogi in bogati, visoki in nizki, so s svojim odkritim sožaljem pokazali, kako so čislali in spoštovali svojega župana in voditelja.

Veliko je storil dr. Lueger v gospodarskem oziru za svoje mesto Dunaj, in mnogo je delal in dosegel na političnem polju za svojo krščansko-socialno stranko pri avstrijskih Nemcih. Ampak ni to, kar mu je priborilo splošno, neoporekano priljubljenost in spoštovanje pred vsem ljudstvom in vsem svetom. Tudi drugi so veliko delali in se trudili za enake cilje, to-

da širji krogi ljudstva so beležili smrt s hladno krvjo, brez ganutja. Kar je dr. Luegerja tako visoko dvignilo, tudi nad visočino velikih mož, je bilo sicer neumorno, naporno delo za blagor ljudstva, toda zvezano z najčistejšo, z najnežnejšo nesebičnostjo. Dr. Lueger je delal res veliko, a delal je samo za druge, za svoje načrte, za svoje ljudstvo, nikdar pa za svoj žep. In to ga je priljubilo pri vsem ljudstvu ter izsililo tudi pri njegovih najhujših političnih nasprotnikih neomejeno spoštovanje. Velikansko, a popolnoma nesebično delo za ljudstvo, to je ona slava, katera obdaja s tako čudovito silo dr. Luegerjevo ime pred celim svetom.

Dr. Lueger je ljubil svoje ljudstvo, in zato je od vsega začetka svojega delovanja nastopil proti dvema najhujšima sovražnikoma krščanskega ljudstva, proti judom in liberalcem. Čeprav sta judovstvo in liberalizem bila najtesnejše zvezana, in najmočnejše zvezana ravno na Dunaju, vendar se ni ustrašil velikega dela, ampak ravno tukaj je začel in izvojeval svoj boj proti obema. Krščanska misel je zopet zavladala v javnem življenju na Dunaju, ter se polagoma začela širiti v vse pokrajine naše države.

Boj proti izkoriščevalcem ljudstva je bil načrt za vse njegovo delovanje, zato so šli za njim vsi stanovci, ki so bili tlačeni, delavstvo, obrtniki, kmetje. Dr. Lueger je dvignil te stanovce do politične veljave, ter strl moč meščanskih kapitalistov, bodisi da so bili krščeni ali nekrščeni.

Ker se je boril proti krivici, ni mogel biti, in tudi ni bil neprijatelj tlačanih narodov. Dr. Lueger sam ni bil nikdar slepostrasten v svojem narodnem naziranju, ki bi smatral vse druge narode za manj vredne v državi. Nam Jugoslovonom je bil celo srčno naklonjen in je govoril rad z veliko pristranostjo o južnih Slovanih. Ves čas svojega življenja je grajal krivico, ki se godi nemažarskim narodom na Ogrskem, kjer jim krati pod judovskim vplivom stoječe madžarstvo najpotrebnejše narodne pravice. Še na smrtni postelji je opozoril svojo stranko, naj v tem smislu uravnava svojo politiko nasproti ogrski državni položici.

Sedaj je ta plemeniti mož mrtev. Njegovo truplo so položili v ponedeljek, dne 13. marca v hladni grob. Pokopali so ga med ogromno udeležbo, kakor kneza, katerega je poknežila ljudska ljubav. Z Luegerjem je legel v grob največji mož sedanje dobe. Z njim je umrl eden največjih krščansko-socialnih organizatorjev na svetu. Pokoj njegovi duši, slava njegovemu imenu!

Luegerjeva rodbina je kmečka. Njegov oče je kot kmečki sin prišel k vojakom na Dunaj in ondi ostal. Bil je sluga na državni tehniški delavnici. Mati je imela po smrti moževi trafik. Karol Lueger je bil rojen dne 24. oktobra 1844. Z 22. letom je napravil doktorat za pravo. Posvetil se je odvetništvu, katero je opustil, ko je postal župan dunajskega mesta. Oženjen ni bil nikdar, zapuščal dve neomeženi sestri.

Ko so v četrtlet zdravniki, ki so čuli ob Luegerjevi postelji, spoznali, da se bliža neizprosna smrt, so obvestili njegove ožje prijatelje in občinske svetnike. Na sredi bolniške sobe se je postavila podoba Križanega, tista podoba, ob kateri je Lueger prisegal kot dunajski župan.

Bolj ko se je bližalo jutro, tem manj življenja je bilo v bolniku. Ob 17. uri zjutraj so zdravniki konstatirali, da udarja srce bolniku 120krat na minuto. Smrt se je bližala z vsako sekundo.

Bilo je krasno jutro; veličastni solnčni žarki so prisjali skozi okna dunajske mestne hiše, v kateri je umiral župan dunajski — dr. Lueger.

Malo pred osmo uro je zdravnik dr. Kapsamer naznanil zunaj bolniške sobe čakajočim, da bela žena končuje svoje delo.

Prijatelji, zdravniki in vsi, ki so bili v sobi, pokleknejo okrog postelje, in v vroči molitvi prosijo za srečno smrt svojega ljubljencea.

5 minut po 8. uri v jutro je zdravnik dr. Pupo vac konstatiral, da je dr. Lueger izdihnil svojo plemenito dušo. Okoli klečeči so ihteli nadaljevali molitve za rajnega. Nad dunajsko mestno hišo so zaplapolale črne zastave. Mrtvaški zvonec votivne cerkve pa je naznanjal cesarskemu Dunaju, da Luegerja ni več med živimi.

Ko sta predzadnji torek vstopila v bolnikovo sobo dva njegova prijatelja, ter sta ga pozdravila s „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, slišal se je zelo tih in zamolkel odgovor: „Na veke! amen.“ To so bile baje zadnje Luegerjeve besede.

Za dr. Luegerja se je opravljalo mnogo molitev in pobožnosti. Vse dunajske cerkve so bile polne vernikov, ki so prosili Vsemogočnega za svojega ljubljene župana.

Pred dunajskim rotovžem se je pa vedno trlo tisoče ljudi, ki so nestrpnost in trepetajočega srca pričakovali novih vesti.

PODLISTEK.

Droženka.

Humoreska, Spisal Starogorski.

V našem uradu je bilo včasih prav živahno. In ta živahnost je bila periodična, namreč vračala se je vsakega prvega v mesecu. Bilo je to sicer kaj čudno, zakaj proti koncu meseca so bili vsi nekako redkobesedni in čmerni, kakor bi delala nedolžna luna s svojim širokim obrazom in ustni res kak poseben utis na našo voljo. Delalo se je včasih pozno v noč, niti minuta uradnih ur se ni zamudila. A v začetku meseca... Tedaj pa še med uradnimi urami ni bilo nikogar, kateri bi držal pero za rep. Vse je bilo prazno in akti in kupi papirjev so se pogovarjali nemoteno med seboj.

Bilo je tudi nekega dne. V mojem koledarju sem ravno počrtal 2. snosca, zakaj bili smo v 3. dnevu tega meseca. Pa sem pomislil. Številka tri, to je nesreča, dasi moja nekaka obletnica. In ravno zato hočem biti vsaj enkrat v svojem življenju pameten, če že prej nisem bil.

In res sem se spravil v urad prav pošteno. Zajutrokoval sem kisl juho pri „Pošti“, ker smo zvečer poprej dolgo ostali v Narodnem domu, nekako do 2 popoldni in nas je morala gostilničarka vreči na cesto. Grlo mi je bilo raskavo, pa kaj to, saj sem delal z rokami in močmi, dasi so mi ti tudi pravili, da jim je nekako smešno... Ni, nič zato, delal sem.

Kar prinese, menda je že bila deset ura, zlomek mejeja tovariša in mi pravi:

„Ti.“

Jaz ga gledam.

„Kaj.“

On pa sopet:

„Ti.“

„Nú, ne bodi govedina“, mi pravi, „ti delaš?“

„I, kaj pa, saj vidiš.“

Zmajal je z glavo in djal potihoma.

„Nekaj ti bom povedal. — Veš, tudi jaz sem delal.“

In veš, kaj sem zaslužil?“

Jaz ga gledam.

„Koga?“

„Steklenico žganjice.“

Ne pijem žganjice, sem rekel precej slabe volje, a sem bil še pripravljen, da grem z njim pit.

Pokušal sem pijačo.

„Ni slaba.“

„Prava droženka, kolega, le potegni.“

„In zopet sem pil.“

„Ampak to ti rečem“, pravi kolega, „če poveš to“

Ludviku, potem te nabijem.“

„Ne bodi vendar... Saj še niti takaj ni.“

„Če bi slučajno prišel... Gotovo je, da še pride“

danes v urad, čeprav pijan.“

„Ne povem mu, bodi brez skrbi.“

Še en požirek slastne žganjice in šel sem delat....

Ni bilo dolgo, kar pride nekdo naglih korakov. Pogledam. A, Ludvik. Ampak kislega obraza, kakor bi jedel kisle kumare.

Delam se, kakor bi ga ne videl, vglobljen v nekak

akt.

„Nú ali se me ne vidi, kaj?“ je rekel ježno.

Vedel sem tako, da je že sah.

„A kolega Ludvik, Bog vas živi!“

„Tho bodite no... kaj vas briga.“

Sedaj pa res nisem vedel, kako naj umejem ta ed-

govor. Ujezil me je pa vsakako.

Ludvik pride k meni. Gledam ga, on pa mene.

„Vi ste pili žganjico. Morala je biti kaj dobra droženka.“

Čudil sem se v resnici njegovemu finemu nosu. Bi bi kaj dober za policijskega psa, škoda da ni.

„Kaj pa“, mu odgovorim. „Mislite, da bom pil spir-“

rit?“

„Kje se pa dobi tako blago.“

Nisem si mogel kaj, da bi mu ne rekel, čeprav mi je obljubil oni drug tovariš, da me nabije, če komu po-

vem.

„To je privatno blago!“

„A, a, darilo kaj?“

„Seve, darilo...“

„Dajte no poskusit.“

Idite h kolegu Herkolu. On je dobil.“

Ludvik je naredil kisel obraz.

„Ta ne da.“

Meni pa šine še slabnejša misel v glavo.

„Veste kaj?... Le idite in če poreče, da nima več,“

pa sežite v papirni korb med papirje. Tam je steklenica.“

Ludvik je bil zadovoljen, vzal nekak akt in šel k

njemu. Kako sta se imela, ne vem, le to vem, da se je za

kakih deset minut vrnil dobre volje ter me hotel objemati,

kakor bi bil njegova babica.

Kmalu za njim pa pride tudi tovariš. Videl sem, da

je silno jezen. Pa sem pomislil. „Sedaj le me nabije.“

In skesano sem čakal najhujšega.

Ta pa se postavi pred mene in začne.

„Ti.“

„Nú, kaj.“

„Govedo.“

„Prosim, pogledi bolje.“

„Kaj sem ti rekel?“

Po bliskovo se je po Dunaju raznesla tužna vest... Cesarska prestolnica se je preoblekla v žalno obleko. Vse je pobičilo, vse žaluje. Od vseh strani prihajajo brzobjavna sožalja. Cesar in več članov cesarske hiše je izrazil svoje sočutje in sožalje.

Takoj po smrti so se zbrali k seji občinski svetniki, vodstvo krščansko-socialne stranke in razne druge korporacije, da izrazijo svoje globoko sožalje, ter da določijo vse potrebno glede pogreba.

Mrliča so položili v dragoceno rakev, okinčano z belim damastom. Mrliči oder pa so postavili v veliki ljudski dvorani dunajske mestne hiše. Tam, kjer je toli in tolikokrat navduševal v ognjevitih govorih zbrano dunajsko ljudstvo, tam je ležal sedaj na parah, največji mož današnjih dni — dr. Lueger.

Povodom smrti dr. Luegerja so Njih ekselencija premilostljivi knez in škof odposlali nastopno brzobjavko:

„Veleslavno mestno svetovalstvo

Dunaj.

Žalostna vest o smrti mnogozasluznega župana in velikega patriota dr. Luegerja, me je globoko pretresla, in prosim, kot dvakraten gost v mestni hiši sprejet od dr. Luegerja kot hišnega očeta mesta Dunaja, da sprejmete izraz mojega prisrčnega sožalja vsled smrti prepričanega in značajnega katoliškega moža, za čigar ozdravljenje sem doslej prosil Boga, in za katerega večno vzveličanje hočem odslej moliti.

Dr. MIHAEL NAPOTNIK,
knezoškof.

V ponedeljek, dne 14. marca t. l., na dan pogreba, so premilostljivi nadpastir v stolni cerkvi ob 10. uri služili zadušnico za rajnega.

Kako prisrčno so ljubili Dunajčani rajnega svojega župana, se najbolj spozna iz globoke žalosti, ki je zavladovala ob smrti Luegerjev na cesarskem Dunaju. Z vseh hiš piapolajo črne zastave.

Ogromne množice ljudstva hitijo v veliko dunajsko mestno ljudsko dvorano, kjer leži na parah dr. Lueger. Močna vejaška straža komaj vzdržuje mir in red. Pritisk po ulicah krog mestne hiše je velikanski. Sleherni Dunajčan bi rad šel kropiti svojega župana. Matere čakajo s svojimi otroci po cele ure, predno pridejo do krste, da bi svojim malim pokazale onega moža, ki je bil tako prisrčen prijatelj mladine. Ljudstvo z dežele hiti neprestano v cesarsko prestolnico, da bi videlo svojega političnega voditelja vsaj mrtvega. Po vseh dunajskih cerkvah se glasijo neprestano otožni glasovi vernikov, ki v pobožnih molitvah prosijo Boga za dušni dobrobit dr. Luegerja.

Vse v krščanskem duhu pisano avstrijsko časopisje, pa tudi drugi zmernejši listi vseh strank pišejo obširno o vseh podrobnostih Luegerjevega življenja in delovanja, ter hvalijo njegove zasluge.

Avstrijsko judovsko časopisje pa v teh resnih dneh, ko je ležalo mrtvo telo Luegerjevo na parah, ne more brzdati svoje nesramne židovske strasti in z loparjem laži in zavijanja udarja po umrlem. Izmišlja različne dogodljaje iz Luegerjevega življenja, samo da bi zmanjšali sloves njegovega dobrega imena.

Z naravnost kraljevskim sijajem se je vršil v ponedeljek, dne 14. t. m. pogreb dr. Luegerja. Ob tej priliki se je pokazala vsa ljubezen in spoštovanje, ki ga je gojilo dunajsko prebivalstvo do svojega rajnega župana. Nikoli še ni Dunaj tako žaloval, kakor ta

dan. Že na vse zgodaj se je začelo ljudstvo zbirati v onih ulicah, po katerih se je imel pomikati sprevod. Pogreb se je otvoril ob pol12. uri dopoldne. Potem ko je župnik votivne cerkve prelat Mord blagoslovil mrliča, so med zvonjenjem vseh dunajskih zvonov dvignili težko krsto na gala-voz.

Predno se je začel pogreb pomikati, je izgovoril dunajski podžupan dr. Neumayer nekaj besedi rajniku v slovo. Mogočni izprevod se je začel nato premikati. Pogreb so otvorili ognjegasci, sledila so odposlaništva uslužbencev mestnih podjetij z v črno tkanino zavitimi zastavami, veliko pevskih društev, deputacije društev, korporacij, strokovnih društev, katoliške dijaške zveze v žalobnih oblekah, duhovni redovi in dunajske fare, 18 voz z vencji, veliko vencev so že odpeljali ponoči na pokopališče. Nato se je pripeljal galavoz. Stražili so ga z bakljami v rokah: 16 uradnikov predsedstvenega urada, 16 katoliških dijakov, 8 meščanskih strelcev, 8 strelcev Deutschmeistrovega polka in 16 slug v gali. Uslužbenici mestnega pokopališkega zavoda so nosili župansko zlato verigo in rajnikove redove. V šestih kočijah so se nato peljale rajnikove sestre, soproge treh dunajskih podžupanov, magistratnega podravatelja in sestre strežnice, trije mestni slugi v gali, mestno uradništvo, okrajna zastopstva, predsednika gosposke in poslaniške zbornice z gosposkožborničnimi člani in s poslanci, namestnik deželnega maršala, deželni odbor in deželni poslanci, vsi nižjeavstrijski župani, deputacije mest, občinski deputacije, člani dunajskih okrajnih in nižjeavstrijskih okrajnih šolskih svetov, deputacije vodstev mestnih šol, ubožnih očetov in zadrug, mestni slugi, ognjegasci oddelki.

Pogreb se je pomikal čez Ring. Pred državno-zbornim poslopjem je pogreb obstal. Od rajnika sta se tu poslovila zbornični predsednik dr. Pattai, in namestnik deželnega maršala, baron pl. Freudenthal.

Po Pattai-ovem in Freudenthalovem govoru pred državnozbornsko palačo, se je pomikal pogreb naprej po Ringu in skozi Koroško cesto v cerkev sv. Štefana, kamor je došel pogreb ob 1. uri popoldne. Pred glavnim vhodom je čakal cesar na pogreb. Velikanska cerkev je bila vsa prevlečena v črno. Prižgane so bile vse sveče. Na evangelijski strani pred velikim oltarjem je bil pripravljen klečnik za cesarja, za cesarjem so stali nadvojvode, nasproti cesarju pa zastopniki tujih vladarjev. Za posebnimi odposlaniki so stali člani stolnega kapitla, na epistelski strani so pa stali kardinal nadškof dr. Gruscha, zastopnik sv. Očeta papeža Pija X. nuncij Granito di Belmonte. V spodnjih klopih so sedeli na levi najvišji dvorjani, na desni pri dunajskem dvoru poslaniki, skupni ministri, ministrski predsednik Bienerth z ministri, zbornični predsednik, namestnik nižjeavstrijskega deželnega maršala, generali, načelniki uradov. Cerkev je bila natlačeno polna. Spalir so tvorili ognjegasci. Nadvojvodinje so prisostvovala cerkveni slavnosti v cesarskem oratoriju. V spodnjem presbiteriju so sedele rajnikove sestre, podžupani in mestni ter občinski svet. Ko so dvignili krsto z galavoza, je blagoslovil rajnika pred velikimi vrati nadškof koadjutor dr. Nagl. Med petjem „Miserere“ so nesli rajnika, za katerim je korakal cesar, v veliki presbiterij, kjer je sledil drugi blagoslov. Cesar je nato zapustil presbiterij in se podal skozi mali žagrad v svoj voz. Krsto so med tem dvignili in jo nesli med zvoki velikih sv. Štefan-skih orgelj nazaj skozi velika vrata na galavoz. Pogreb je nato korakal po Rothenurmstraßi, Franz Josefs Kai, Aspernski trg, kjer so zasedli pogrebi pripravljeni kočije in se odpeljali na centralno pokopališče. Začasno so položili Luegerjevo truplo v grob njegove matere. Ob odprti gomili so govorili podžupan dr. Porzer in dr. Gessmann; prvi v imenu občinskega sveta, drugi v imenu vodstva krščansko-socialne stranke, mestni svetnik Wessely za meščanski klub,

magistratni ravnatelj Appel za mestno uradništvo, prof. Avrel Popovič za Rumunce. Pevsko društvo avstrijskih železniških uradnikov je zapelo Goethejevo „Wanderers Nachlied“, nakar so izročili dr. Luegerjeve zemeljske ostanke materi zemlji.

Pogreb je bil ob ¼4. uri popoldne končan. Množice ljudstva so stale v gostem špalirju do centralnega pokopališča. V sprevodu in ob straneh je bilo najmanj 1½ milijona ljudi. Za krsto je stopalo najmanj 50.000 oseb, med njimi 800 nižjeavstrijskih županov. Tirolci in Rumunci so odposlali odposlanstvo v narodnih nošah. Pred krsto so vozili na 15 vozov vence, večino vencev so pa morali pustiti na rotovžu.

Mala politična naznanila.

Dne 11. sušca: Vojni sporazum med Rusijo in Bolgarijo je gotova stvar. Rusija se je zavezala, da bo branila Bolgarijo v slučaju njene vojne s Turčijo. — Turčija je dovolila Srbiji zgradbo Adrijske železnice. — Iz Harbina se poroča, da proglasi japonski cesar priklonjenje Koreje.

Dne 12. sušca: Iz Aten se poroča: Sedaj, ko se je smatral položaj kot izboljšan, so se razmere nenadoma zopet tako izpremenile, da se ne ve, ali bodo odstopili zopet nekateri ministri, ali se zgodilo kaj popolnoma nepričakovane. — Berolinske vesti potrjujejo, da pojde srbski kralj Peter v Carigrad. Tozadevno sporazumljenje se je po berolinskih vestih dogledalo na ta način, da bo Srbija v slučaju vojne med Bolgarijo in Turčijo vsaj nevtralna, Turčija pa da Srbiji za to zažene trgovinske olajšave. — Ruski zunanji minister Izvolski namerava v dumi poročati o pogajanjih z Avstro-Ogrsko, da nastanejo zopet normalne diplomatske zveze med Avstro-Ogrsko in Rusijo.

Dne 13. sušca: Bolgarski kralj Ferdinand utegne tekom tega tedna obiskati turškega sultana. — Dne 16. t. m. sprejme papež nemškega državnega kancelarja Bethmann-Hollwega. — V Saragosi v Spaniji se je vršil shod katoličanov, naperjen proti posvetnim šolam. Po shodu je prišlo do spopada med udeleženci shoda in njih nasprotniki. Policija je morala potegniti sablje.

Dne 14. sušca: Francoski listi so mnenja, da se bo skoro gotovo izvršilo sporazumljenje med Bolgarijo in Turčijo z ozirom na to, ker bolgarski kralj potuje na nasvet Rusije v Carigrad. Pride do zveze balkanskih držav s sporazumljenjem Turčije. — V Atene prihajajo iz cele Grčije odposlanstva kmetov, ki zahtevajo parcelacijo in razdelitev zemlje. Po oeli deželi narašča gibanje med kmeti. — V parlamentarnih krogih se trdi, da bo češki deželni zbor v drugem tednu meseca aprila zopet sklican.

Dne 15. sušca: Cesar je danes sprejel v avdienci ogrskega ministrskega predsednika grofa Khuen-Hedervarya, ter pritril njegovemu načrtu o razpustu ogrskega državnega zbora, ki bo razpuščen dne 22. sušca. — Danes je bil princ Liechtenstein soglasno izvoljen za političnega voditelja nemške kršč. socialne stranke.

Razne novice.

* **Imenovanje.** Naučni minister je imenoval g. dr. Avgusta Žigona za amanuensisa na licealni knjižnici v Ljubljani.

* **Deželni šolski svet** je v svoji seji dne 10. t. m. sklenil, da se razširi petrazredna ljudska šola pri Sv. Tomažu pri Ormožu v 6-razredno.

* **Iz pošte.** Poštna ekspedientinja Frančiška Zinauer v Grižah pri Celju je dobila mesto pošne ekspedientinje pri poštnem uradu v Rečici.

„Govedo“, pravim mirno.
Skoro bi jeze počil.
„Ti, ne imej me za norca. Ta pijan slodej mi spi je vso droženko.“
„Kaj morem jaz za to?“
„Zakaj si mi rekel?“
„Lagati se ne sme. Zakaj nisi skril!“
„Kaj pomaga. Ta človek najde itak.“
„Potem se pa znosi nad njim.“
Vendar tovariš tega ni naredil. Odšel je silno jezen, trešč, da mi nikdar več ničesar ne da.
To mi pa ni bilo posebno po godu. Tahtal sem, kako bi ga spravil v dobro voljo. Pa sem si domislil. Šel sem k njemu. Skoraj bi me vrgel čez stopnice.
„Kolega, oprost. Nekaj sem si zmislil.“
Pogledal me je čez ramo.
„Nú...“
„Ludvika bova potegnula.“
Tako je bil prijazenjši.
„Kako?“
„Le poslušaj. Še imaš kaj droženke?“
„Menda je prešteješ na kaplje. Drugo je vse izpila ta mrha. Pa z enim daškom...“
Tovariš se je pripravljel, da bi se zopet razjezil.
„Nič ne de. Jaz kapim špirta. Ostanek droženke in špirta pomešava z vodo. In s to pogostiva Ludvika. Njegovemu kosmatemu grlu je to vse eno, da le „vreče“.“
Bil je zadovoljen.
„Ampak“, pravim, „tudi midva bodeva morala piti.“
„Seveda.“
„Kako to narediti.“
Nekaj časa sva tahtala, pa si zmislil tovariš.
„Tako bo. Tri politterske, črne steklenice si morava

preskrbeti. V eni naj bo špirt namešan z vodo, v ostalih dveh, in ti bodeta za naju, pa vino, da ne bova pijana.“
Jaz sem bil s tem predlogom prav zadovoljen, posebno, ker je tovariš rekel, da to vse on preskrbi na svoje stroške.
Dogovorila sva se še, da ne bo kake pomote, kako naj najini steklenice zaznamuje, in on se je spravil na delo. Jaz bi gotovo storil bolje, če bi to stvar, če že ne pustil pri miru, vsaj sam preskrbel.
Za eno uro, bilo je poldvanajstih, pride tovariš in naju z Ludvikom povabi, naj greva, dobil je zopet tri steklenice droženke. Ludvik je bil ves vzradoščen, še od prej nekoliko „prosvitlen“, jaz pa sem se smejal, kako bo pil ta kosmati špirt.
Tovariš da vsakemu steklenico, češ, naj pazimo, če bi kdo prišel, da brzo skrijemo. Nato trčimo, da je zamolklo zadonelo po uradu in pijemo. Tovariš je pil krepko, istotako Ludvik. Ta sploh ni nič čutil in še je pohvalil, da je dobra kapljica, dasi ni tašna, kakor mu jo je dal pred dvema urama. Jaz pa sem moral imeti posebno kisel obraz, zakaj tovariš se je krohotal na vse grlo.
„Nú, ali tebi ne ugaja?“
In namignil mi je z očmi, naj pritrdim.
„O zelo“, sem se delal pegumnega, dasi mi je vleklo čaljusti vkup. „Vendar je bila pred dvema urama boljša.“
„Nú saj ta tudi ni slaba“, meni Ludvik. „Pijmo, jaz imam precej dela.“
In zopet smo pili.
Gledal sem z obupanostjo obrazom steklenico in tovariša. Oba sta imela jasen obraz. Čutil sem se in mislil, kako morata biti taka, posebno moj tovariš, ko pa pije vendar tako kiselco, kakor jaz, pa se zna tako premagovati.

Tovariš se je neprestano smejal in mi kazal z očmi Ludvika, ki se je počutil kaj dobro pri svojem špirtu. Vendar se je meni jelo dozdevati, da se smeje meni.
Pravim mu potihem.
„Za Boga, kakega zloдея si pa kupil?“
„Pravega ljutomeržana...“
„Kaj blazniš?... Ta jesih, ljutomeržan...“
Tovariš se je še bolj smejal.
„Gotovo. Le poslušaj.“
In podal mi je svojo steklenico, kjer pa že ni bilo več mnogo v nji.
Pokušam.
„Nebeška kapljica... Pokušaj pa ti moje vino, boš pa videl, da te je nekdo očigani.“
„Misliš...“
Ko bi kdo videl njegov obraz, ko mi je rekel ta „misliš...“
„Pa vendar nisi...“ sem ga vprašal jezno.
„Kaj pa... jesih sem ti kupil, da boš vedel držati jenk drogekrati.“
„In ta?“
„Pokazal sem na Ludvika.“
„Pje špirtus z vodo, on se počuti dobro. Le ti si tako izbiren.“
Bil sem užaljen. Da me je tovariš tako opeharil in jaz bil taki bedak, da sem v veri, da se živjvoja oba s kislico, samo da Ludvik pije špirt in ga hvali, me je poparilo. Pol steklenice, to je četrta litra, izpiti jesih, naj poskušaj kdo. Šel sem jezen v svoj urad in še do tja sem slišal, kako se je tovariš krohotal...
„Nú le počakaj“, si mislim, „tudi moja glava ni vzrastla na zelnku. Posvetim ti že še...“